

ملا ناصر الدين

№42. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ٢٣ قىمتى ۱۲ قىك

ЛИТОГ. С. БЫХОВА

- ايگى اوچ ايلىر انقلاب يوزوندن خراسان يول لارى باغانلوب ايران جماعىي بېخت اولمىشى. ايمىدى، حمد اولسون، مشروطەنڭ بركتىدن يول لار قارىشقا كىيىبى دولۇدر.

قانون سىز آچىلمىشدر او خوتىماق اولمازه

• يېر پو خەزر •

اداره و فائزور

تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.

Тифлісъ, Давидовская ул. № 24.

Редакція журнала „МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ“

تلغرام ایچون آدریس: تفلیس، ملا نصرالدینه.

Тифлісъ, „Молланасреддинъ“

اعلان قیمتی

قیاق صحیفه‌ده پیغام ایله برسطی ۱ قبک، دال صحیفه‌ده ۷ قبک.

آدریس ده گیشمک حقی ۳ دانه یدی قبک لک مارقدار.

آبونا قیمتی.

قافقارازه و روسيه‌ده: ۱۲ آيلغى - ۵ منات

" " " ۶ آيلغى - ۳ منات

" " " ۳ آيلغى - ۱ منات ۶۰ قبک

اجنبی مملکت‌لرده: ۱۲ آيلغى - ۶ منات

" " " ۶ آيلغى - ۴ منات

نسخه‌سی اداره‌زده ۱۰ قبک، اوزگه شهر لرده ۱۲ قبک.

۱۵ شوال ۱۲۳۷ بازار.

هفتهده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

ملا نصرالدین‌ئ اولمجی، ایكمجی و اوچومجی ایلی نئ جلدلىمش ڪتابلاری و بوش جلدلىرى ساتىلماقده‌در. جلدلىڭ اوستنده ملائىك شكللى و آدى، مجموعه‌نىڭ تارىخى قىزىل ورق ایله باسىلوبدر. قىمتلىرى اداره‌ده: اولمجى ایلی ۵ منات، ایكمجى و اوچومجى ایلی ۶ منات، بوش جلدی ۷۰ قبک، پوچتا خرجى ایله: اولمجى ایلی ۶ منات، ایكمجى و اوچومجى ایلی ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

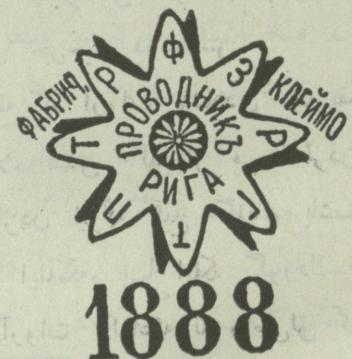
Т-во ПРОВОДНИКЪ

پروفودنیق

شرکتى

ریفا شهر نده

ВЪ
РИ-
ГВ

كارخانه‌لر:

ریزین لەمش پارچالار ر سو کىچىرتمىن پالقارلار.
 «اسىست» و «تالق» دن قايىيىمش ماللار.
 «لينه‌لواوم»، بىرنىڭلى «گوللى» و
 پروپقا ایله آرالانمىش
 ریزینىن، يىنفادن و غير «قول» لار
 ریزينا بولودلارى،
 ریزينا داراخلارى
 هوا ایله دولى و غير جور ئۇقمايىل شىن لرى
 «لينقروست» لار.
 ساخته دەرى لر (گونلر).

ریزین قالوشلارى
 کىچە ریزینىندن آياق قابلارى.آرابا و ويلوسىپيد شىن لرى و حصىلرى.
 ریزینىندن ماشىا آلتلىرى.

ایلىكتريك ماشىناسى آلتلىرى.

«ایبونيت» و بويۇزدان قايىيىمش شىلر.

فوئونغرافيا آلتلىرى.

ریزین اویونجاقلالوی (ایغروشقا) و غالانتيرىنى شىلر.

جراح و حكيم حجتلىرى.

ایلىكتريق قۇمسينى كىنار ايدن و سودان كىچىرن آلتلىرى.

زايقا فاقازىاده فابريقا آمباري

تفلیس «سالاڭ» كوچه‌سندە، نمره ۴.

تىفلىس، سولولاكسکая ул. № 4.

داغارجیق

وور که آفاج گوزینه دکمه‌سون، چونکه بردن
ورووب کور ایله‌رسن، او نداده بر او زگه
آروات آلماق خرجنه دوشهرسن.

اما ایله که آروات باشладی جیزیقدان
چخماق، مثلا، سن گیجه‌لر می‌خانه‌ردن و
لوطی خانه‌ردن ایوه‌گه گیج گلنده باشладی
او قاتکی تلخ ایله‌مگه، یا اینکه گوردک که
 بش اون آروات آلماغکه نا راضی‌لر گوسته.
روب گیدوب آتا آناسینه شکایت ایله‌دی — او
وعده آروادکی توت قات داغارجیقه و او قدر
وور که جانی چخسون.

ایندی، ای منم عزیزم، دخی چو خدا
علم‌دن، هکتب‌دن دم وورما: تو تاخ که قینزگی
قویدک مکتبه درس او خودی و علم‌لی اولدی:
والله، بالله، برجه تیکه متفعنه یو خدر: داغار.
جیقه قاتلاندان سورا دخی نه یازی یازماق
لازم اولار، نه بر او زگه شیی متفعنه گنوره‌ر.
بو مطلبی بز مسلمان‌لارک ایچنده هیچ
کس هله‌لازم‌نجه دوشونمیوب، سوایی باکوده
مکاتب قامیسیاپی صدری جناب ماکیدونسقی‌دان
و همان قامیسیانک دوقموز نفر مسلمان عضو—
لرندن. معلوم‌در که باکونک بر ذجه بوس
بو غاز مسلمان‌لاری بر وقت چالیشیدی‌لار که
شهر طرفدن بر دانه قیز مکتبی آچیلسون.
بو خبری ایشیدوب بیز واقعاً چوخ پریشان
اولدیق و دمده‌هکیه یازدیق که یازه احوالاتی
باشیدن‌دان گورمه ک بو نه احمد سوزدی دانیشیدن.

پیشیک ایله نه طور رفتار ایلیورسن —
ایله‌ده آروات ایله لازم در رفتار ایله‌مک.
ایله تو تاخ که سن ایوگده بر پیشیک
ساخليورسان، و بو پیشیک یاخشی دولانمیر،
مثلا، قاب قاشیقی گلوب یالیور. اول دفعه
برجه مذمت کفایت ایله‌ر: لازم در دیمک که
«آی حیوان، رد اول». اگر گوردک که رد
اولدی — چوخ عجب، یو خسه سنک نصیحتکی
قبول ایله‌میوب باشладی هله بر قایقی‌ده یمگه
او وعده گوتور «سندالو» آغاجینی و بیر
نیچه دفعه وور پیشیگک باشیدن که ماویلیدیا
ماویلیدیا چخوب جهنم او لسون. ایله که گوردک
که سنک پیشیگک او زونی قویوب بی حیالیقه
و ایوده نه قاتیق قویور، نه ات قویور، نه
سوژه باخیر، نه او تائیر، نه المهدن قورخور
او وعده او بی ناموس پیشیگی تو توت قات
بر داغارجیقه، آغزینی برک باغلا، آل الکا
هان «سندالو» آغاجینی، او قدر وور که جانی
چخسون. اما مبادا داغارجیقه آغزی برک
باغلانمش او لمیا: اگر پیشیک اورادان او زینی
خلاص ایله‌سه، او زگورگی جیر ماقلیوب قاندار.
همچنین آروات.

گوردک که سوزگا باخمير — آتا آناسینی
سوگسن کفایت ایله‌ر. یو خسه باخوب گوردک
که نه اینکه سوزگا باخمير، هله باکه او زگه‌ده
دورور — او وقت گوتور «سندالو» آغاجینی
و باشیدن‌دان بر ایکی دفعه برک وور، اما ایله

کیمی، کە نەقدەر «مزاح» دىيلن هنڭچى غازىقلىرى وارسە دونوب «ئۇرتۇنۇن» كېلىپ جىدى اوپورلار و «ئۇرتۇنۇن» لاردا چورىلوب «لېلقلەر» اوپورلار. سوزومزە اينانمىيانلار ھەنگىچى «لېلقلەر» ئەنجى نۇمرۇندەكى «افغانستان سفرى»نى، و «ئۇرتۇنۇن» دەكى «قاراغا» امضاىىلە اولان باش مقالىيى اوخۇسونىلار.

توركىلەرىنىڭ، تورك دىلىنى بىلدۈرۈڭ اىچىون مىدانە چىخان «تورك درنېكى» مجمۇعەسى دە، ماشاالله، اىستىر عرب لەقىن قورتولوب تورك اولسۇن. و (كل لسان يرجمع الى اصله) يە گورە ايش گۇرسۇن، لاكن، ئۆلەم «اسىكى عادت» توركارى اوپىلە سەۋىمىس كە قولايقلە اوئلاردان آيرىلە بىلسىن.

«تورك درنېكى» يازىچى لارىندان محمد طاهر جنابلارى توركە يازماغاڭ لىزومىنى آنلاتىيەنى سىرادا بىورىور كە: «تصفىيە لساندىن مقصد عربى و فارسى ڪلماٽىدىن مارالعرض غير مأْنوس كلاماتك طى و اخر اجىدر...».

بر وقت، قارا گۇزلى، آغ باشلى عثمانلى لرلە ادیب و معلمى اولان مىرحوم حاجى ابراهيم افندى ساغ اولسەيدى، شەكىزىن، محمد طاهر بىڭىك آغزىندن يوزىندن يالاردى. جونكە، بىر دىيلە كە «مأْنوس» دىلن سوزلەر حاجى ابراهيم افندى ايلە محمد طاهر بىڭىك كىفييە قالدى، اولوقت: «مارالعرض، ملمعات، مشبعش، ذرەما، لايىز لزلە، مواخات، رخص، عزائم، تشىحىن... كىمىي مىن... لرجە سوزلەر «مأْنوس» دىيمك، رمضان گۇنلەرنە جامعلەرە خانم لە ساتاشماقدان، چوق يوڭىل اوپور.

اما، بى سوزلەر آفاطول توركىلەرى ايشىقىدەكە قوساجاقلارمەش، اوخوماقدان تىكىيە جىڭىلەر، بىلەك سىزلىكىن رومىرە، ارمەنلىلەرە حەممەل اولاجاقلارمەش - بوراسى كىيمك نەيىنە لازم. تىك، «صىراط مىقىتىم»، «ئۇرتۇنۇن»، «صباح»، «طەننەن» انبىن... و اوزگەلەر صىحىفەلەرنى دولدورسونىلەر.

لاكن، بونلارا باخوب، روسييەدە حاجى ترخاندا چىخان «برهان ترقى» دە: «عيد سعيد ميا من بدید» يازاجاقامش، قوى يازسون. قوى، حاجى ترخان تاتارلارىنىڭ جانى چىخسۇن اوكرنسون. عثمانلى لەر دوستلىق اوزگە نە جور اولا بىلر؟

ھەنگىچى

دمەدەمەكى گىدوب ايشىڭ حقىقىنى ماكىدونسقى جنابلارىندن و ھەمچىنەن مسلمان عضولىنىڭ سوروشىشىدى: مخبارىمە ماكىدونسقى خانڭ سوزى بىر اولوب كە «من چوخ سۇي ايدىرەم كە قىز مەكتەبى چىلسۇن، اما ئامىسىنانڭ مسلمان عضولرى ماكىدوبلەر كە ھەلە اوروجلەنەر، بىر آز دايىن» عضولىنىڭ بىر نەزەر دوقۇر دمەدەمەكى يە جواب ويروب كە «قارداشىم دمەدەمەكى، ياز ملا نصرالدەنە كە اورىم گىنى سېخىماسۇن، من قىزلارىمەك اوخوماغىنە راضى دەگلم، او سەبىھە كە ھامىسى بىردر، داغارجىقە قاتىلاندان سورا علمك فائەدەسى اولا بىلەز.

بلى، سوزومز اورادەدر كە بېشىڭ ايلە آروادەك چارەسى مەھىض داغارجىقەدر - سوزىڭا باخىمادىلار - قات داغارجىقە آغزىنى باغلا، والسلام.

«ملانصرالدین»

صحبت

- جناب آخوند الله ويردى، بىر گون اىستىرەم سفرە چىخام، «تقويم» دە باخىنەز خىردرەمى؟

- منجم باشىنىڭ تقويمىنە «سفر كىردىن خوب است» يازىلوبىدر، خىردر، انشاالله، گىدەكز!

- جناب آخوند - منجملى بىر گون آيك اقلى اولدوغۇنى يازىز لار، و اىستىرىيەك كە بىر كوندىن اوروج دوتاخ، او لارمى؟

- لەفت، لەفت بىلە سوز دانىشانلارا، يەلمىرىسىز كە پېغمەرمىز «كل منجم كذاب» بويوروبىدر،

- قبلە كاها جناب ملاحسىن قلى، آتامك احسانىندن سىزلىكىيەن آيدىرىغىم بش مەناتى جنابلىزە تلغىفلە گۇندرەمك اىستىرەم، قبۇل بىورا سىزىمى؟

- چوق عىجىب، چوق خوب، تىز جە گوندرىكز.

- جناب ملا حسىنەقلى، فەنچۈراندان، گەنچەدن تلغىف وار كە آىي گوروبىر، او لارمى كە بىر گون شىعە و سەنى جەلمەمىز بىر دن بايرام اىلىكە؟

- يوخ، يوخ: (لا اعتبار فى تلفراف) يعنى گاوار عملى اولان تلغىف اعتبار اىتمەت او لماز.

عثمانلى خېلارى.

استحالە

استحالە، عثمانلىلەر بىر حالدان اوزگە حالە كىچىمگە دىيرلە. مثلا، مقدس قارىخان روایتىنە گورە، بىر وقت، اللەتك غىضىنەدۇشنى بر ئەقەنەن آدم شەكەندىن چىخوب مىمۇن اولمالارى كىمىي. مثلا، باكودە بىر چوخ مسلمانلارلە ترقى ايدە اىده انسانلىق و مەدىنى لىك درجهسىنى كىچىپ، ماشاالله، قويون دركە سىلەنە چىخمالارى كىمىي. مثلا، عثمانلى مطبوعاتىنىڭ ترقى ايدوب استحالە اىتمەلەرى

اللهڭ مرحمتى

بىلەر بى بالاجا درد ايدىنە، بوزباشدان اشتاھامز قاچىر، قازانچىز گۈزۈمەز گلەمىر. اوزومزى ايتىزىرىيەك. اما، كورۇن قوچاق مىرىئە خوانلارمىزى كە مەبارىلەرە عمماهە لىرىنى يۈرە آتوب، پىشىمىش قويون كەللەسى كېلىپ اولان مبارك باشلارينا اىكىلىرىلە شاق شوق وورا وورا، امام يۈلەنە گۈزلىرىنەن قانلى ياشلار توکە توکە، عشقەن كىئىنەن اوزلىرىنى اويانە بوييانە چىرىپا چىرىپا، اللەتك مرحمتى كىئىنە اوئلارلەك او سەنلىرىلىمدىن اكسىك اولەمىر، كە بىلە بىر ھەنگامەدە مشەھىدى محمد حىسىنەك

ترجمەلری اوخويوب جان دلدن اونى گورمگى آرزو ايىدردىم.
بر وقت گوردىمكە آرتق ئطنزه و جلالايلە شاعرى قارينادە
گتۇروب قولوبك بىلوك زال اوتاقنە زىنلىقلى بىر كورسى اوستىنە
او تورتىدلەر. زال آغزىنە تك آدم ايلە دولدى. من ده گىردىم.
شاعرڭى اطرافنى اهل قىلمۇرىمىز، عرفا و شعر احاطە ئەتمىشىدى.
نوبت ايلە هى بىرىسى بىر دىليلە اونڭ مەحنە شعر و غزل
او خوردىلەر. بۇنلار قورتاراندا، ساجى آغارمىش گواش يوزلۇ خوش
سېما و خوس ادا شاعرمىز محبوبانە اىاغ اوسمە قالخوب دېپوتاتلارە
اظھار مەنۇنىت ايىدوب بش اون كامە سوز سويمىدە. و لەكىن
شاعر سوزلىرىنى قورتارماشىدىكە زالە دولمىش آدمىلەن بىرشاشت
و آواز مىرت و «چوخ ياشاسون عباس آقا ناظر!» صداسى چىخدى
كە بىلون زال تىترەدى. آدمىلە يوز قويىدىلار شاعرە طرف
گىلەمگى كە اونڭ ئىندىن دوتوب تېرىك ايتىسونلار. من ده بو فيضە
يېشىمك قىدىلە اوڭى سارى حرکت ايندىم. اما بى باشقۇنىتى و
سېخىملىقى يە دوچار اولدوم كە آز قالدى جانم چىخسۇن و «آى
امان اولدوم» دىوب بىلە چىغىردىم. اوز سىيم منى اوياىتەدى.
گۈزىمى آچوب گوردىمكە بۇنلار ھامىسى يوخى ايمىش. برياندان
شاد اولدىم كە اولومدىن قورتاردىم، بىر ياندانە مايىس اولدىم كە
مسلمانلارده گوردىگىم بو ترقى ائرى يوخى ايمىش. شاعرڭى سوزىلە
او زىمە تىلى ويردىم:

ياتدىم گىچە گوردىم گزىرم باغ و صالح
رؤيادن اويانىدىم دىدىم الله توكل
يوخو گورن

مشەدى محمد

آپا و تلى مشەدى محمد ھميشە اوروجلقە بىر گون قالمىش
آروادىنى چاغىروب دىيەر:
«آى آرواد، گتۇر مكا موهور تىبىيە، بىر آى اوروجلىقى
اوغورلقدان ال چىكوب مسلمان اولا جاقم»
ايىلە كە اوروجلىق قورتارار، مهر تىبىيە بىلە گۈزىم
آروادىنى كە قويىسون صندوقە، گە اوز «كىسبەنە» مشغۇل اولار.
«حالقاتىس»

مسئله

جناب ملا نصرالدین عمۇ، توقع ايىدىم كە من آشاغىدە كە
سوالىم جواب ويردىن.

سوالىم بودر كە بىزىم محالدە كەندلىلى اوروجلق گىرنىدىن
ايىندى يە تك تاخىلى دوگىمۇيلار، چونكە قورخورلار كە تاخىلىك
تۈزى اوروجلارىنى باطل ايلەسون، و آخر دەدە ياغىش ياغۇب
تاخىلى جورودوب. ملا عمۇ، دوغرىسى، من بىلەرىم كە بىلەدر،

و يەرىدىگى اوچىمە قېك قازانچىنى يادىندىن اصلا چىخارمیر.
ايىدى، كورون: الەك مە حەمتى بزە چو خدر يو خسا
مرئىيە خوانلارا؟

دەلى

ملى بايرام

گونلارك بىر گوننە - يعنى بو او قىتاپلارك نىنە گىزارىم
تقلیس شەرىيە دوشىدى. كىچىمەدەدە بىر دفعە تقلیسى گورمەشىدىم،
خوشىمە گلىمەشىدى. اما تقلیس كە ئەمدىكى حالى وصفە گىلەسى دىگل.
سابقەدە ملا پناھ واقف و قاسم بىك ذاكرە تقلیسى تەرىف ئەقىش
دىلەر - اما گلوب ايىدى گورسونلار «بو هارا، او هارا!»
تقلیس واقزالنە منمە چو خلو مسلمانلاردە دەمير يولىدان
دوشىدىلە. تمايسىنى فاخىر لىباسە و مىرور بىر حالدە گوردىم.
بۇنلار ايلە بىر يerde مەندە «شىطان بازارىيە» گىلدىم. اما بورادە
كىچىمەدە گوردىگىم دار و عفونقىلو كوچەلردىن بىر ائرە گورمەشىم.
حىرت منى آلدى. هى طرفە باخدىم تەمىز و وسعتىلو كوچەلر،
عالى عمارتلار، ماغازىنلار گوردىم. بىلوك وقشلى بىر عمارتىڭ قباقىنە
چو خلو مسلمانلار يەغىلەشىدى. بۇنلاردىن بىرىسىنە ياخىنلاشوب سو-
روشىم كە: «رەفيق، بو نە يەغىنچاقدەر، بو نە بشاشقىدر؟». دىدى:
«بس سەنڭ خېرك يو خدر؟» دىدىم: «خىر يو خدر». دىدى: «بو
گون مسلمانلارك ملى بايرامىدەر». من باشه دوشەمەدىم. دىدىم: بىر
ھفتە يو خدر كە رمضان بايرامى اولوب گىتقىدى. نوروز بايرامىدە
يش آى قالوبىدر بىس بو نەجە ملى بايرامىدەر. رەفيقىم دىدى:
گورونور كە سەن خواب غفلتەسەن و غزە شەئى او خومىرسان،
كە بزم ملى بايرامىزدان خېرك يو خدر. بو گون شاعر مەنەمىز سەنە
عباس آغا غائىزادە «ناظر» تەخلص تولىدىن دوز آلتەمىش سەنە
كىچىر. مسلمان جماعتى اونڭ يازدىقى گۈزىل و آبدار اشعار و
آنلارك عوضىنە شاعرڭى بو عزىز گونى بايرام ايدوب تېرىكى ايچۈن
ھەشىدىن بورا يەغىلەپلار. بوعالى عمارت كە گورىرسن مسلمانلارك
قولوبىدر و بى قدر آدمكە بورا يە جمع اولوبىلار سائىر شەھەرلەردىن
گلن دېپوتاتلاردر. بۇنلارك چوخى بزم مشەھور عرفا، شعر و
ادبامىزدر، گلوبىلس شاعرى تېرىك ايتەمگە و هەرىسى اوز ائرلەردىن
او خويجاقلار، ناظرە هەدىيە ويرەجكار. بىلەن ساعت ۱۱ دە مسجد
جامعىدە مەقى افندى و شيخالاسلام جنابلىرى شاعرە خىر دعا
ايىندىن سورا اونى قارىقادە قولوبه گتۇرەجكار و بورادە دېپوتاتلار
قبول اولونا جىقدەر و هەدىلەر ويرەجكار. مسجدە گىلەمگە وقت
قىنك ايدى، او زايدە گىتەمۇب قولەتكى صەھىنە باشقا لەرلە دوروپ
شاعرڭى گلەمگەنە منقىز اولدۇق.

جناب عباس آغا غائىزادە يە من غائىنائە مەختى يەتۈر مەشىدىم.
او نەك موزۇن شەرىيەنلىق «رسقى سەھرەب» حكايىسىنى، مەصطفى آغا
عارفە يازدىقى مكتوبلىرى، اوز «بىان حالنى» و تالىستوى دن ايتىدىگى

زیارتہ گیدیریک، اما سورا معلوم اولدی که مانیورایه گیدوبمش.
بر فچه گون اوراده قالوب اوز فدائی لرینه مشق ویروب. بابا
ایچون بر قدر پولده جمع اولوب.

بو گونلرده بابا جنابری فدائیلرینی گیجه گوندوز سلاحلان.
دیبریو. دیبر لر که طه انه گیدوب تازه شاهی ایندیره جت، یرینه
کمنه سنی قویاجاق. و ایرانک هر یرینه کمنه مامورلری تعین
ایدوب، اورادان گیده جک استانبوله، تازه سلطانی توپ ال ایاقین
با غلیوب آپاراجاق سلانیک و حاجی حمیدی چیخاراجاق تخته.

ملا عموم، دوغرو در بو خبرلری سکا گیزلى یازیرام. اما،
فادائیلردن و باباڭ بىد دعا سندن چوق احتیاط ایدیم. بونکاه بىلە

بعضاً اوز او زیمه فکر ایدیم: «آخر، بر گون که عنز رائیل جانمی
آلjac، قوی آلسون، اجل وقئی چاتمامش کے او لملى دگلم».
بونی دیبریم، لاسن آند او سون، ملا بابا آخوند شهر ایچنده
هاراده بر آز اتلی دول عورتلر و یقیم گوزل قیزلر و ارسه
اورز مزیدلری ملا بایا به سورا قین ویروب درحال اونی گتورو ب
صیغه ایدوب دین اسلام يولنده چکدیگی اذیتلر، که قورخورام.

مؤمن

ادردنه: آخالکالاکده اسکندر بک آباشیدزه جنابرینک کوز.
لری آیدین: حاجی حمید تخته چیخاجاق.

بایرام

شنبه گونی او تورهیشدیم گنجیده «سینترالنی» مسافر خانه
سنده، بردہ گوردو م که جماعت بر طرفه قاچیر. کوچه ده چیخوب
گوردو م که، خیز، بو بى او زگه هنگامه در: نه قدر که گنجیده
مسلمان وار، - هامیسی یوز قویوب قاچیر شهرک کنارینه. منده
با شماقلاریمی الیمه آلوب بونلارک دالیجه قاچدیم که گوروم نهوار،
و بر قدر گیتمیشیدیم، گوردو م آزیندان ایکی مین آدم بى فر
کندلی نی اور تالیق سالوب بويوك معركه و سس کوو ایله
گتورو ب شهر. سوروشیدیم که بو نهدر و بو کیم در، - معلوم
اولدی که بو آدم بر نفس آیروملى کوردی در، و کیچن آخشم
قاذه آیی گوروب شهر خبر گتورو ب که مسلمانلار بایرام ایله.
سونلر. غرض کوردی هاللا هاللا ایله آپار دیلار شاه عباس مسجدینه
و چیخار تدیلار منبر اوسته. کورد تازه آیی گورمگینی اقرار ایله دی
و حتی آندده ایچدی، - و جماعت بونی ایشیتیجک اوررا چکوب
داغیلدی و هر کس باشладی اوروجینی آچماعه.
یعنی، دوغردان، الله راست سالدی: اگر واقعاً آیروملى
کوردی تازه آیی گورمه مش او سیدی، او وعده، گنجیده قارداشلار
یقین که بایرام گونیندی ده سهواً اوروج تو تاجاق ایدیلر،
خلاصه، الله راست سالدی.

«هردم خیال»

درست در، هر بیر تو ز اوروجی باطل ایله، اما من بى شائه
تعجب ایلیورم که بو اوروجلیق ک مدتنده همان کندلی لر چولسده
بر آزمش قویون یا دانا گورن کیمی باشینه بر گندیز سالوب
آغاج ایله دوگه قاچیر دوب آپاریس لار ایولرینه و خلو تجه
باشینه کس سوب بر قدرینه هان گون افطار و قئی ییورلر، قالان
ایینه ده صباح و او بیری گون ییورلر.

بس نیه تاخیل تو ز اوروجی باطل ایلیور؟ اما قویونی
یا دانانی اوغورلیوب قاچانده يولك تو ز اوروجی باطل ایله میر؟
من اولوم، مکا جواب.

سزگ دوسته نکز مشهدی قاسمیم.

جواب

عنیزیم، تو زدان تو زه تقافت چوخ در. گرک بونی بیلمیش
اولا سکر که تاخیلک تو زینک ایچنده اون وار، اون دان ده چوره ک
عمله گلدر که انسانی تو خ ایلیور. اگر تاخیلک اونی آدامک
قارنینه گیتسه، پاش سوب چوره ک اولار و بو سبب دن اوروجی
باطل ایله.

اما يولك و کوچه نک تو زی پراقدن عمله گلدر، و نه قدر
انسانک بو غازینه و قارننه داخل او سه - اوروجی باطل ایله مز:
بوده سنک جواب.

«مشهدی مو زلان بک»

قاچقاز خبرلری

سابونچی - بو گون بر اینجینار کوچه لری اولچدی.
پتروفسک ده جناب میرزا ابراهیم زاده دوگدورن آخوند ملا قوام
آدام اولانده سابونچی کوچه لرینی ماستاووی قایرا جاقلار.

شماخی - اوروج تو تان مسلمانلار دان کوسه ابراهیم جمعه
مسجدندن آهنگ اوغورلادیقی یردہ تو توب آپار دیلار پولیسا به.
آخشم اذانی دیلنده گتورو ب بوگا چوره ک ویر دیلر که یسون،
اما آهنگ اوغرسی دعا او خویوب سو ایله افظارینی آچدی،
سورا چوره ک یدی.

تازه شیخ

گوزگ آیدین او سون ای ملا عموم، کوره محالنده طاهر
کند قازمالرینه بر تازه شیخ پیدا اولوب. اما شیخ دیبورم
سنه، جانه مونه شیخ او سه سیزه هیچ زحمت ویر مم، چوق
بیوک چوق، چوق بیوک در، بزیم قوصار محالنده، که کمنه شیخ
وار ایدی، بونک او ستادی ایدی. بر پاره کافر لر سبب اولمشدی
بورادن قوولماقنه، او گیند و قتمده بونی خلیفه تکمیشدی. ایدی
بو تمام کامل شیخ اولوب، آدی «آقالار بابا» در. حاضر ده بش یوزه
قدر جان فدائی دسته سی وارد. بو گونلر بزم داغستانده کی طور
سیناء داغنه اوز فدائی لری ایله گیدوب. او زلری دیوردی که

ایشی تیز لکاه باشا چخار دوب، با کونی، غازی چی لرگانندن قور-
تاران کیمی، بو ایمان سیز کتاب چی لرگانندن ده قور تارار.
چوق فیخر و لوغالت ایله کوزلیوریک که هامی روس
غازیقلری، با کولی لرگانندن بو آخر کونلر ده کی مدنی رفقار لارینی
هامی عالمه بیلدیروب مسلمان عالمانک یوزونی آغ و باشیدنی او جا
ایده لار. یاشاسون مسلمان غیر تی!

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

تازه آجیلان معالجه خانه

„Тифлисская частная лечебница“

Ксеніевская ул. № 7 соб. д. около гост. „Ветцель“. Телефонъ № 590.

حکیم لر ناخو شلاری قبول ایده چکلر او قیبا یریک ایکی سیندن
ل. ی. بالاردزو ف. - او شاق آزارنگ حکیمی. قبول
ساعت ۲ دن ۳۳ دق - ایچری و او شاق آزاری حکیمی
و. د. غامبا شیدزه. - هر گون بازار دن سوائی ساعت
۱۱ دن ۱۲ دق.
م. ا. غده وانی. - گونلری اون یاریمن ۱۱ دق.
آ. غ. غور قو. - ۲ دق وبازار گونلری ۱۱ دن ۱۲ دق.
آ. آ. قارشین. - دمری و سوزنه نگ آزار لری. هر گون
اوچ یاریمه دک.
غ. غ. ماغالوف. - ایچری آزاری. تک و شنبه گونلری
و. م. مانسود توف. - ایچری آزاری. بازار آخشمی و شنبه گونلری
ساعت ادن ۱۲ دق.
ن. م. ملیکوف. - آروات آزاری هر گون ۱۲ دن ادک.
و. س. موسخلوف. - گوز حکیمی. بازار چهارشنبه
ر. و. پیرادوف. - جراحلق. هر گون ساعت ۱۱ دن ۱۲ دق.
ب. آ. پاپوف. - بورون، قولاخ و بوغاز. هر گون
ن. رسخیلا دزه. - دیش حکیمی. هر گون ساعت ۹ دن ۱۱ دق.
غ. و. سوبولفسکی. - جراحلق هر گون ساعت ۹ دن ۱۱ دق.
ن. ی. تیقانادزه. - ادن ۱۲ تک
غ. ی. فعودوروف. - هر بر آزاری علم یولی ایله

() لباس مالاریندن ()

او تری اونلارک خاصیت و یخشیلگنی گوسترن ۶۰ صحیفه
دن عبارت پیره مس قورانت گوندریم که هر بر گیشی، آروات
و او شاق آلت و اوست للباسلرینک آخر مرجی مودالاری هکل-
لری ایله مزیندر. آلت لباسی، ایاق قابی، ایو مخلفاتی و
سایلری. ایودن او تری لازم او لان شیلردن هر بیسی شرا-
ط او زره گوندریم مفته. آشاغه ده کی آرسیله طلب ایدگ:

M. A. بابوشکین، Лодзь № 54.

تاپماجا

یملک کوره ک، او هانسی شهر در که:
دولتلری جوشون، ایشلری دوشگون.
اینتیلی گینت لری دورکون، دعوا لری هر کون.
ملالاری چوخ، عقل لری یوخ.
قامیسیالاری کومه کومه، بایدیقلری هیچ نهمه نه.
نفت لری گور، او زلری کور.
جمعیتلری بویوک، آخر لری چوروک.

عضو لری سوری ایله، ایشلری حوری ایله.
او چیتیل لری حدسیز، او خو تدقیری دادسیز.
مرئیه خوان لرینه برکت، عمل لرینه لعنت.
او غلانلارا کیشمیش نار، آروا اتلا را زهر مار.
قوچیلارا دسته ک، معلم لر دیر سه ک.
او زلرینه قان، او زکه لر جان.
معارف ده هیچ، قوچیلیق ده بیچ.
فاطمالارا کول، آنالارا گول.
مسلمان گلمه لریله دشمن، او زکه لریله سن من.
آخوندلارا چای شکر، عارف لر وور خنجر.

تلغراف خبر لری

شیشه - شوالک غرمه نده عممه ملی لرگان دکانلاری با غلان دی.
قبل، بول، بول، غائط و حشفه کیمی دکان سرمه ایله لریندن آرتق
قالانلاری کلن رمضان سرکی سینه (ویستا وقا) ساخلا دیدر.

اوردو باد - میر مرتضی و آغ سیدلر ک نفس لری بر کیمین
مس لمانلار قوچاق لاشوب بر بر لرینک قانلارینی امیر لر. محبت ک
چو قلغندن دورت بشی او زلریندن کیمچوب، واصل الی الله او لوبلاز.
اون اون بش کیشی ده باشلارینی، کوزلرینی آغ بایدیلر ایله
سانوب شادلی لارینی کوسته بیلر.

اکلیس - او سنا اکبر بنا، حمامی عاشورا کونی آچا جاق.

اسلام عالمی

با کونک مکبلر قامیسیا سنک عضولینه جناب غالوا اوج دفعه
«سپاسیبو» دیدی. الله ایچون، عضولر شیعه معلم لرینی، سنی معلم-
لرندن، آذربایجانلی بی، تاتاردن آیرماق ده چوق جهد ایدوب
غالا وایه کومک ایدیلر.

با کونک ففو ذلی عالمی و شعور لی جماعتی شهر ده امضا
یغیر لار که مسلمان کتابی ساتانلاری حبس ایدیرو ب دکانلارینی
با غلات سونلار.

اداره دن: مدنی و غیر تلی ایشلر ک سرچشم مسی او لان کوزل
با کو، آمید و ار که، انشا الله، انشا الله و کینه انشا الله، بو خیر لی

بادکوبه‌ده مهمانخانه اسلامیه

Гостиница „Исламія“ въ гор. Баку.

نمره لریلک قیمتی ۱ مناتدن بش مناشه قدردر. آشپز خانه‌مزده هر جور آسیا و یوروپا خورکلری موجوددر، استراحتنی سون مشتریلردن مهمانخانه‌مزی بر دفعه گلوب گورمه‌لری رجا اولنور. پاسپورت‌سز مسافرلر زحمت چکم‌سونلر، چونکه دیوان حکمنه گوره قبول اولونمیاجاقلار. آدریسمز: غوبرنسکی ڪوچده لاایوفک ایوننده مهمانخانه اسلامیه.

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера „Исламія“, телев. № 1251

با کوده ملا نصرالدین ژورنالی نک و کیلی
اسلامیه مهمانخانه‌سنده اسدالله آخوندوف در.

Представитель и агент по сбору объявлений журнала „Молла-Насреддинъ“ для города Баку:

Гостиница „Исламія“ Асадулла Ахундовъ.

اعلان

سیاحت نامه ابراهیم‌بک جلد اول ۳ میان
کلیات پرنیس میرزا ملکم خان ۳ میان
سیاحت امیر افغان ۲ میان
ترجمه قرآن ۲ جلد ۴۰ میان

زبدۃالاحکام ۴۵ عمدةالاحکام ۵۰ قیک
ملا نصرالدین مضمونه‌سی ۱۶ اق حریت بشریه ۱۲ اق

اصول انسانیت ۱۵ اق نادفع اوشاق ۱۰ اق

غیریرلدن خواهش ایدنلره پوچت خرجی اضافه اولنور
آدریس تقیلیسده کتابفروش حاجی علی اصغر محمدزاده

اعلان

تقیلیس‌ده پوچتا قاتورنده «سبهره‌غاته‌لنی قاسسما» ده
مددخل و سرمایه‌لری ستراخووانیا ایدمک قبول اولونور.
شرط‌لرینی ییلمک ایستینلر پوچتا قاتورنده رجوع ایتسوونلر.

آخوند ارس زاده‌نک «ایولنمک» آدینه‌کی تازه اثری
چاپدان چیخدی. قیمتی ۱۵ قیکدر. مؤلفک «تشریح الفرایض»
آدلی کتابی‌ده ۸۰ قیکدن ساتیلور. تشریح الفرایض مشهور
«شرائع اسلام» کتابندن ترجمه اولنوب نجف الاشرفک عمد
مجتمع‌دلری طرفندن امضا اولنوبدر. بو کتاب وفات ایلين
آدمک (اسلام قانونیله) ورته‌سنندن و اوندان قالان مالک
بوله‌ی سنندن بحث ایدیر. خواهش ایدنلر کنجه مکتب
روحانی کتابخانه‌سننه، یا ملا نصرالدین اداره‌سننه و یامؤلفک
او زینه رجوع ایتسوونلر. پول عوضنه مارقا دخی قبول
اولنور. مؤلفک آدریسی:

Тифلیس، 6 уч. фабр. пер. № 16 Ахундъ Арасزادе.

مویر اسیتین

لئوپولد استولقیند و شرکاسی نک
درمان کارخانه‌سنندن.

وقت‌سز ضعیفلک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا معالجه‌در.

چوخ حکیم‌لر طرفندن امتحان اولونوب همیشه
ایشلنن و آزارلی‌لار ایچنده آرتق شهرت تایان درمان‌در.
هر یerde ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات‌در.

آدریس: اصل آمباری: موsequاده، نیقولسکیه گوچه‌ده نمره ۱۰.
Москва, Никольская, 10. Леопольд Столкиндъ и К-о.

شعله‌سی، لیرلین‌ده بولین ۰, 27 Schicklerstrasse № 6.

Берлинъ, 0, 27 Schicklerstrasse № 6.

Первоклассная гостиница „КАВКАЗЪ“ въ Тифлісѣ.

تقیلیسده قافقاز مهمانخانه‌سنده تمیز لک ساکتمک و
راحتلک آرتق درجه‌ده ۵۰ او تاق وار و قیمتلری بیس
مناتدن باشلانور. ادبی و زیرک قوللوچیلار.
ایکی جور خوراک ۶۰ قیک ۱ ریومقا عراق و
بر باقال شراب‌ایله. اوج جور خوراک ۷۵ قیک بیس ریومقا
عراق بیس باقال شراب و بر فنچان قهوه‌ایله. دورت جور
خوراک ۱ منات بیس ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و
بر فنچان قهوه‌ایله. بش جور خوراک ۱ منات قیک
بیس ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و بر فنچان قهوه.
مهمان خانه صاحبلری: قورچیلانا و سیخارولیدزه.

چائیکون پیکنینه اعدا جنسدن

پیکنیم

2

Докторъ П. АРДАЗІАНИ.

دوقتور پ. آردازیانی

تازه‌لیوب ناخوشلارک قبول اولونماسینی ایکمچی تو.
مانوف کوچه‌نک نمره ۲۷ ر آوچالسقی میدان نمره ۱۳.
صبح ساعت ۱۲-۹ یاریمه دک، آخشم ساعت ۵-۷ دک.

میوه آغاچلاری

بر چوق ایل‌لردن بمری در که مخصوصی باغمزده
قریم، یوروپا و قافقازک الا لذتی، قیمتلی، تجارته‌ال
ویرن هر جور میوه آغاچلارینی، الا سون باعچاوانلق
علمیله، یتیشدیروب ساتماقدایز.

آغاچلارک آدلاری و قیمتلری یازیلان کتابچامز
(پرسقورانت) ی ایستینلر پدلسز گوند. ریلیک.

آدریس: گ. Гори, питомник Г-на Африкянъ.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА И РЕДАКЦИЯ
урнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЪЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САИРИЧЕСКИЙ И ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

Цѣна на Годъ:
 Съ доставкою 5 руб.
 За границу 6 руб.
 Цѣна за обѣяленія:
 За мѣсто занимаемо строюю
 пятити впереди текста 10 коп.
 позади " " 7 коп.

فابريقه علامتی . ساخته‌لر يندن احتياط آيد. حکومت طرفندن تصديق او نمتش ماغازين لو حهمسي.

Акционерное Общество «ГРАММОФОНЪ»

Тифлисское Отдѣлѣніе

Головинскій проспектъ № 9.

﴿ غرامافون ﴾ هر بر غرامافون نمزد و
غرامافون حصه لی ینهک تفلیس، غالاوینسقی کوچده نومر ۹.
بوراده گوسته ریلن فابریقا نشانه سنه لازم در دقت
دانیشان ماشینالارک هیچ بر فابریقادی نک اختیاری بود خدا اوز ماشینالا.
وینه غرامافون آدی قویسون، او فدان او تری که غرامافون محض بزیم
پاتینت لی ماشینالاریمزدن عبارت در.

دیقاپار^۳ برندن ایکی طرفی پلاستینقاalar باشلانوب ساتیلماغا: خردالاری ۷۵ قبیل، «غراند» آدلی لاری بر هنات ۵۰ قبیل هر بری. مصلحت گوروریک آشاغهده آد ویریلن چالقوچی و سازنده لرک چالوب او خوماقلارینه هیچ او اماسه امتحان ایچون قولاق آسسونلار: مجید، سید، باقرات، محمد خلیلوف، محمد قلی شیشه‌لی، مشهدی غفار ایرانلی، هلال، خانم لاردان: واروارا و آتنا. ایسقريپقاچی‌لار: آرشاق و امیر خان، تارزن اوئیس (کامانچه) سیوی میرزا قلی.

دو دوچی لار: میرزا علی میر صادقوف.
زور ناچی لار: باقر اث و آوینیق و غیر لری و غیر لری.

!! قاتالوقلار و سیداهیلار يول سزدirlar !!!

!!! ساخته لندن احتیاطلی اولگز !!!

Pommere

په په! آدیس، نه آدیس! کاش، بر نیجه ایل اول کاهیدیم! انصاف سیز مجاهد لک الشدن
تهران ده برجه گونده راحت ایده بیلیدیم. باخ، گوچن بیریمی تاپدیم. قوی، سلطان
حمیدک جانی چیخسون!

دی یه مسن، او اوزاقدان گورونن کیشی در. - (آخال سینخ ده)

- آباجی، النی تپر تمه کیشی گور مر.